

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Ivany Růžičkové a soudců JUDr. Pavla Faita a JUDr. Martiny Hírmanové ve veřejném zasedání konaném dne 17. 6. 2024 v trestní věci obžalovaného **MUDr. [REDACTED]** narozeného [REDACTED] v [REDACTED] trvale bytem [REDACTED],

takto:

K odvolání obžalovaného MUDr. [REDACTED] a státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Plzeň – jih se podle § 258 odst. 1 písm. b), c) d) trestního řádu **ruší** rozsudek Okresního soudu Plzeň - jih ze dne 31. 1. 2024 č. j. 24 T 95/2022-562 v **celém rozsahu** a podle § 259 odst. 3 písm. a), b) trestního řádu se znovu rozhoduje tak, že se

obžalovaný MUDr. [REDACTED] narozený [REDACTED] v [REDACTED] trvale bytem [REDACTED],

podle § 226 písm. b) trestního řádu **zprošťuje obžaloby** státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Plzeň – jih ze dne 26. 8. 2022, sp. zn. ZT 29/2022, pro skutek pod bodem 1), kterého se měl dopustit tím, že

dne 23. 1. 2021 v době od 14:08 hodin do 15:45 hodin jako vedoucí operátor směny na pozici [REDACTED] Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje, se sídlem [REDACTED], [REDACTED] odmítl zaslat vůz zdravotnické záchranné služby k poškozenému [REDACTED] nar. [REDACTED], ačkoliv syn poškozeného [REDACTED] nar. [REDACTED] a snacha [REDACTED] nar. [REDACTED], opakovaně volali na linku 155 se žádostí o zaslání sanitky na adresu [REDACTED] č.p. [REDACTED] okr. Plzeň – jih, kdy podrobně popsali zdravotní stav poškozeného s tím, že již 10 dní nejí, 3 dny špatně dýchá, má černorudý jazyk, průjem a zimnici, přičemž takovýto stav bylo možné

označit za stav způsobilý bez poskytnutí odborné péče způsobit selhání základních životních funkcí, vůz záchranné služby přesto vyslán nebyl, ač nebyly doloženy žádné konkrétní podmínky a objektivní možnosti, které by poskytnutí zdravotní služby na potřebné odborné úrovni bránily, načež poškozený [REDAKCE] nar. [REDAKCE], dne [REDAKCE] na adrese [REDAKCE] č.p. [REDAKCE] [REDAKCE] okr. Plzeň – jih, zemřel,

čímž měl spáchat

přechin neposkytnutí pomoci podle § 150 odst. 2 trestního zákoníku,

neboť v žalobním návrhu označený skutek není trestným činem.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem Okresního soudu Plzeň - jih byl obžalovaný MUDr. [REDAKCE] uznán vinným přechin neposkytnutí pomoci podle § 150 odst. 2 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit tím, že

jako zaměstnanec Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje na pozici lékaře a metodik zdravotnického operačního střediska s právem kontroly a hodnocení činnosti operátorů, zejména směrem ke příjmu a vyhodnocení tísňové komunikace a právem nahradit během své nepřítomnosti na zdravotnickém operačním středisku operátora ve směně, a vykonávající tehdy funkci vedoucího operátora směny zdravotnického operačního střediska ZZS PK,

ačkoli přijal prostřednictvím linky tísňového volání 155 informaci od syna poškozeného [REDAKCE] narozeného [REDAKCE] a přítelkyně syna poškozeného [REDAKCE] narozené [REDAKCE], o zdravotním stavu poškozeného [REDAKCE] narozeného [REDAKCE], že jmenovaný 10 dnů neví, má černorudý jazyk, průjem a zimnici, a tři dny špatně dýchá, přičemž dušnost jmenovaného poškozeného byla i z průběhu telefonních hovorů na linku 155 patrná a dle závěru posudku znalce z oboru zdravotnictví, zdravotní odvětví různá, specializace urgentní medicína, je dušnost postižené osoby stavem indikujícím poskytnutí záchranné zdravotnické služby,

v rozporu s ust. § 4 písm. b) zák. č. 374/2011 Sb. a nejméně podle § 2 odst. 1 písm. d) vyhl. č. 240/2012 Sb. správně nevyhodnotil stupeň naléhavosti tísňové komunikace ohledně poškozeného [REDAKCE] když nerozhodl o vyslání výjezdové skupiny ZZS PK ke poškozenému [REDAKCE] na adresu jeho bydliště [REDAKCE],

přičemž současně nerespektoval postup předepsaný jeho pracovnímu zařazení směřující ke náležitému vyhodnocení stupně naléhavosti tísňové komunikace ohledně osoby postižené na zdraví, konkrétně stanovený v čl. 5 Organizační provozního řádu zdravotnického operačního střediska ZZS PK č. [REDAKCE], kdy sám během telefonické komunikace se synem poškozeného [REDAKCE] a přítelkyní syna poškozeného [REDAKCE] na lince tísňového volání 155, ohledně poškozeného [REDAKCE] nezjišťoval další informace ke jeho zdravotnímu stavu za účelem řádné klasifikace obtíží poškozeného, řádné indikace zdravotní služby odpovídající závažnosti obtíží, a vyjma výzvy, aby poškozeného [REDAKCE] jeho rodinní příslušníci sami odvezli do zdravotnického zařízení, ani neposkytl jiné instrukce ke první pomoci tomuto poškozenému, ač mu v tom nic nebránilo.

2. V nyní projednávané věci byl obžalovanému uložen souhrnný peněžitý trest v počtu 210 denních sazeb s denní sazbou 625,- Kč, tedy v celkové výši 131 250,- Kč. Současně byl zrušen výrok o trestu z rozsudku Krajského soudu v Plzni sp. zn. 6 To 261/2022 ze dne 27. 3. 2023, který nabyl právní moci téhož dne, jakž i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.
3. Proti napadenému rozsudku podal včasné odvolání obžalovaný i státní zástupkyně Okresního státního zastupitelství Plzeň – jih. Obžalovaný odvoláním napadl jak výrok o vině, tak výrok o trestu, přičemž poukázal na to, že se jedná o druhé odsouzení, kdy výrok o vině oproti

Shodu s prvopisem potvrzuje Pavlína Došková.

předchozímu odsouzení vykazuje řadu odchylek, které vedly k tomu, že dle něho již nebyla dodržena totožnost skutku. Konkrétně v popisu skutku v obžalobě je např. uvedeno „...*vůz záchranné služby přesto vyslán nebyl, ač nebyly doloženy žádné konkrétní podmínky a objektivní možnosti, které by poskytnutí zdravotní služby na potřebné odborné úrovni bránily...*“. Ve výroku o vině však o objektivních možnostech, které by bránily poskytnutí zdravotní služby, není uvedeno ničeho, naopak výrok o vině hovoří o tom, že obžalovaný správně nevyhodnotil stupeň naléhavosti tísňové komunikace a současně i údajně nerespektoval postup předepsaný jeho pracovnímu zařazení směřující k náležitému vyhodnocení stupně naléhavosti tísňové komunikace ohledně osoby postižené na zdraví. Popis skutku v obžalobě zejména neobsahoval jednání obžalovaného spočívající v nevyhodnocení stupně naléhavosti tísňové komunikace a současně i nerespektování postupu, který je předepsán jeho pracovnímu zařazení. Pokud se jedná o pracovní zařazení obžalovaného, tak i v této části popis skutku doznal výrazné změny a opět nutno konstatovat, že neodpovídá provedenému dokazování.

4. Obžalovaný dále poukázal na to, že v inkriminované době vrcholila pandemie covidu-19, která se promítla i do personálního stavu ve Zdravotnickém operačním středisku (dále jen „ZOS“) u Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje (dále jen „ZZS PK“). Z důvodu vysoké nemocnosti v uvedeném období obžalovaný v inkriminovaný den vykonával na denní směně v ZOS na základě pokynu vedoucího operátora ZOS pracovní činnost dispečera, kdy současně byl i rozpisem služeb operátorů určen vedoucím operátorem směny. Předmětný den tedy nebyl ani v pracovní pozici lékaře a současně ani metodika ZOS, jak uvádí okresní soud. Pracovní činnosti dispečera ZOS a vedoucího operátora směny jsou v obecné rovině vysílání příslušných výjezdových skupin na místo události, řešení nestandardních situací, které mohou v průběhu směny v rámci ZOS nastat a současně i zajištění, aby ZOS mělo k dispozici dostatek sil a prostředků pro stupeň vyšší naléhavosti, např. v mimořádné události s hromadným postižením osob. Obžalovaný v inkriminovaný den vykonával pracovní činnost dispečera jako zaměstnanec ZZS PK na pozici lékař na základě pokynu vedoucího operátora ZOS. Pracovní činnost dispečera vykonávat mohl, neboť absolvoval vzdělávací program oboru urgentní medicína, jehož obsahem, mimo jiné, bylo i získání znalostí o organizaci a řízení pracovišť zdravotnické záchranné služby. Tedy na obžalovaného se v inkriminované době nevztahovala náplň práce metodika ZOS a současně náplň práce operátora ZOS, byť pokaždé z jiného důvodu. Spis totiž neobsahuje listinu náplň práce operátora ZOS, která by byla opatřena podpisem obžalovaného, a to proto, že vykonával pracovní činnost dispečera na základě specializované způsobilosti v oboru urgentní medicína, tzv. atestace. Obžalovaný tedy neměl právo nahradit během své nepřítomnosti na ZOS operátora ve směně.
5. V napadeném rozhodnutí obžalovaný pozitivně zhodnotil závěr okresního soudu, dle něhož poškozený nebyl v rozhodné době pacientem a tudíž není namístě úvaha o významu příp. souhlasu nebo nesouhlasu poškozeného. Na posuzovanou věc je ale nutno dle obžalovaného nahlížet z pohledu Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jejíž podstatou je úcta k lidské důstojnosti a svobodě člověka. V souvislosti s touto věcí jsou pak důležité i principy, na základě kterých je Úmluva v praxi ESLP vykládána. V dané věci se jedná o principy sebeurčení a osobní autonomie, kdy člověk má právo vést svůj život způsobem dle vlastního výběru, což zahrnuje i činnosti, kterou jsou vnímány jako fyzicky škodlivé nebo alespoň pro dotyčného člověka nebezpečné. Ústavní soud uvedené principy v rovině podústavního práva rozebírá zejména ve vztahu k zákonu č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů. Principy o svobodě a autonomii vůle jsou však beze zbytku použitelné i mimo oblast poskytování zdravotních služeb. Není legitimní, aby kdokoli zasáhl do nedotknutelnosti člověka z důvodu ochrany jeho samého, samozřejmě za předpokladu, že se jedná o člověka svéprávného, jehož rozhodovací schopnost není nikterak omezena. V daném případě se jedná o právo člověka na osobnost podle § 81 a násl. ve spojení s § 3 odst. 1, odst. 2 a tělesnou integritu zakotvenou v § 91 a násl. zákona č. 89/2012 Sb. občanského zákoníku. Nedotknutelnost

člověka v sobě zahrnuje jak ochranu osobnosti člověka duševní, tak i fyzickou. Zákon o zdravotních službách a zákon č. 373/2011 Sb. o specifických zdravotních službách, pak představují zvláštní právní úpravu práva člověka na tělesnou integritu a její nedotknutelnost. Sem spadá i právo člověka na ochranu života, zdraví a těla. Podle § 81 odst. 1 věty druhá občanského zákoníku je každý povinen ctít svobodné rozhodnutí člověka žít podle svého. Chráněna je tedy osobnost člověka, včetně všech jeho přirozených práv. Stejně tak nikdo nesmí podle § 93 odst. 1 občanského zákoníku zasáhnout do integrity člověka bez jeho souhlasu mimo případ stanovený zákonem. Z citovaných zákonných paragrafů občanského zákoníku lze pak dle obžalovaného uzavřít, že ten, kdo zasáhl do osobnosti člověka bez subjektivního oprávnění, zasáhl nezákonně a protiprávně. V rámci popsaného posouzení obžalovaný neřeší případy, kdy lze do osobnosti člověka zasáhnout i bez jeho souhlasu, neboť pro posuzovaný případ to také není relevantní. Obžalovaný vycházel z toho, že poškozený byl plně při vědomí, netrpěl žádnou duševní poruchou a ani nebyl omezen ve svéprávnosti.

6. Obžalovaný dále připomněl obsah hovorů z „druhé“ a „třetí“ ruky vedených bez souhlasu osoby, do jejíž osobnosti mělo být proti její výslovné vůli zasaženo, kdy poškozený opakovaně odmítal si chránit svůj život, zdraví či tělo, což opakovaně uvedl, byť nikoli v českém jazyce, i nezprostředkovaně přímo na dotazy obžalovaného. Ze všech tří telefonních hovorů lze dle obžalovaného dále vyvodit, že i přes zjevný a zřejmý nesouhlas chránit svůj život, zdraví či tělo ze strany poškozeného, tlumočený prostřednictvím přítelkyně syna poškozeného [REDACTED] [REDACTED] a bývalé manželky [REDACTED] [REDACTED] a samotným poškozeným, bylo opakovaně navrhováno alternativní řešení spočívající v transportu poškozeného do nemocničního zařízení prostřednictvím automobilu, který měly všechny zúčastněné osoby ve vztahu k poškozenému k dispozici. Všem zúčastněným osobám byly opakovaně navrženy i další možnosti řešení předmětné situace, včetně poučení, jakým způsobem postupovat v případě, že by se jeho zdravotní stav zhoršil. Zároveň bylo ze strany calltakerů ZZS PK opakovaně apelováno na všechny zúčastněné osoby, aby se pokusily změnit zamítavý postoj poškozeného k vyslání výjezdové skupiny ZZS PK.
7. To, že si poškozený nechtěl chránit svůj život, zdraví či tělo, vyplývá i z výpovědi syna poškozeného [REDACTED] [REDACTED]. Poškozenému výslovně říkali, že ho odvezou pro pomoc, poškozený však odvézt nechtěl, říkal, ať ho nechají být, že to bude lepší ve smyslu, že se jeho zdravotní stav zlepší. Poškozený měl shodně odmítavý postoj jako v minulosti, což vyplývá z obsahů telefonických hovorů. I z opětovně odmítavého postoje poškozeného obžalovaný usoudil, že je poškozený plně při vědomí.
8. S ohledem na výše uvedené tedy obžalovaný jednal v souladu s právem, neboť poškozený si výslovně nechtěl chránit své zdraví, život či tělo a měl i zamítavý postoj k vyslání výjezdové skupiny ZZS PK. Podle § 13 trestního zákoníku je trestným činem protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v trestním zákoně. Protiprávnost jednání je tedy esenciální podmínkou toho, aby se jednalo o trestný čin. Obžalovaný nemohl konat proti vůli poškozeného, jednal tedy tak, jak bylo po něm v inkriminované situaci právním řádem vyžadováno, nemůže se tedy vůbec jednat o trestný čin.
9. V obecné rovině tedy lze dle obžalovaného uzavřít, že při střetu povinnosti člověka poskytnout pomoc jinému, jehož život, zdraví či poškození těla je vážně ohroženo, je nutno respektovat právo jiného člověka takovouto pomoc odmítnout.
10. Obžalovaný krajskému soudu navrhl, aby zrušil výrok o vině a trestu z napadeného rozsudku a sám, za dodržení § 259 odst. 3 trestního řádu, obžalovaného zprostil obžaloby.

11. Státní zástupkyně podala odvolání v neprospěch obžalovaného do výroku o vině a trestu. Dle odvolatelky je nutno upravit popis skutku, neboť v něm absentuje doba a místo spáchání trestného činu. Ve zbytku se odvolatelka plně ztotožnila se skutkovými závěry, k nimž nalézací soud dospěl.
12. Pokud se týká uloženého trestu, tento odvolatelka označila za nepřiměřeně mírný, když má za to, že soud při stanovení výměry peněžitého trestu nedostatečně zohlednil druh trestné činnosti, osobu obžalovaného a jeho majetkové poměry. Nalézací soud za odpovídající pro potrestání obžalovaného považuje peněžitý trest ve výši 131 250,- Kč, s čímž odvolatelka nesouhlasí. Má za to, že nebyly zohledněny všechny zjištěné skutečnosti, zejména pak fatální následek činu. Obžalovaný v průběhu jednání neprojevil žádnou lítost, vůbec nepochyboval o svém správném postupu a vystupoval poněkud dosti sebevědomě. Výše peněžitého trestu by měla odrážet následek, měla by reflektovat závažnost spáchaného činu a měla by odpovídat majetkovým poměrům obžalovaného, což soud prvního stupně nevyhodnotil zcela správně a postupoval velmi mírně. Namíste by bylo uložení vyššího peněžitého trestu dosahujícího minimálně 150 000,- Kč. Trest byl ukládán jako souhrnný k původně uloženému peněžitému trestu ve výši 50 000,- Kč. Na uložení trestu zákazu činnosti již odvolatelka netrvá, nicméně uložení přísnějšího peněžitého trestu je zcela dle odvolatelky namíste.
13. Státní zástupkyně krajskému soudu navrhla, aby zrušil napadený rozsudek ve výroku o vině i trestu, sám ve věci rozhodl při zohlednění jí uplatněných námitek, tedy upravit popis skutku a uložil obžalovanému přísnější peněžitý trest.
14. Nutno předeslat, že zdejší soud se danou věcí zabýval v rámci přezkumné činnosti již podruhé, jak ostatně vyplývá i z odůvodnění napadeného rozhodnutí. Poprvé se tak stalo v odvolacím řízení na podkladě odvolání obžalovaného a státní zástupkyně, kdy odvolací soud dne 27. 3. 2023 pod sp. zn. 6 To 261/2021 postupem podle § 258 odst. 1 písm. a), b), c), d), e), odst. 2 trestního řádu zrušil rozsudek Okresního soudu Plzeň – jih ve výroku o vině pod bodem 1. (nyní projednávaný skutek) a ve výroku o trestu a ohledně skutku pod bodem 1. podle § 259 odst. 1 trestního řádu věc vrátil soudu prvního stupně s konkrétními pokyny. Pokud tedy krajský soud na podkladě podaných odvolání přezkoumal podle § 254 odst. 1 trestního řádu zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku, stejně jako řízení, které mu předcházelo, přihlížeje přitom k vadám vytýkaných oběma odvolateli, dospěl k závěru o důvodnosti podaných odvolání, byť ve vztahu k odvolání státní zástupkyně i z jiných, než uplatněných námitek.
15. V návaznosti na předchozí rozhodnutí odvolacího soudu v dané věci, je třeba konstatovat, že okresní soud v intencích pokynů odvolacího soudu přibral ve věci nového znalce příslušné odbornosti a podrobně se věnoval i otázce, zda bylo možno na osobu poškozeného ██████ nahlížet jako na pacienta ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (dále jen „zákon o zdravotních službách“).
16. Přesto, že soud prvního stupně provedl dokazování v rozsahu postačujícím pro rozhodnutí ve smyslu § 2 odst. 5 trestního řádu, tedy postupoval tak, aby mohl být zjištěn skutkový stav, o kterém by nevznikly důvodné pochybnosti a v odůvodnění napadeného rozsudku, v souladu s ustanovením § 125 trestního řádu, v zásadě uvedl, které důkazy vzal za prokázané, o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil, dle názoru odvolacího soudu se však náležitě se všemi okolnostmi významnými pro rozhodnutí nevypořádal, čímž vznikly pochybnosti o správnosti skutkových zjištění přezkoumávaného rozhodnutí, což současně vedlo k porušení ustanovení trestního zákona a v konečném důsledku ke kasaci napadeného rozhodnutí postupem podle § 258 odst. 1 písm. b), c), d) trestního řádu. Pokud se týká řízení, které předcházelo vyhlášení napadeného rozsudku, pak v tomto odvolací soud nezjistil žádné procesní vady, které by samy o sobě vedly ke zrušení tohoto rozhodnutí. Soud prvního stupně postupoval podle příslušných

procesních ustanovení v souladu s trestním řádem a umožnil obžalovanému uplatnit všechna jeho práva, včetně práva na obhajobu, které nebylo postupem nalézacího soudu omezeno ani zkráceno.

17. Odvolací soud dále v obecné rovině připomíná, že těžiště dokazování leží před okresním soudem jako soudem nalézacím. Ten provádí důkazy na základě zásad bezprostřednosti a ústnosti. Je povinen je hodnotit způsobem uvedeným v § 2 odst. 6 trestního řádu, tedy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v souhrnu. Pokud hodnotí všechny relevantní důkazy (některé podstatné nepomine) a hodnotí je zákonným způsobem a podle zásad logiky, nepřísluší krajskému soudu jako soudu přezkumnému do tohoto procesu zasahovat. Nepřísluší mu hodnotit důkazy jinak nebo dávat okresnímu soudu závazné pokyny k jejich odlišnému hodnocení, a to ani v případech, kdy by bylo možné tytéž důkazy hodnotit s jiným v úvahu přicházejícím výsledkem. Ve vztahu k těmto důkazům je vázán jejich hodnocením soudem prvního stupně. Uvedené je, mimo jiné, i projevem zásady bezprostřednosti a ústnosti, neboť to byl soud prvního stupně, jenž měl možnost vyslýchat obžalovaného a svědky, ale také vnímat jejich chování při výsleších a mohl tak získat bezprostřední dojem o jejich věrohodnosti. Popsané zásady vyplývají zejména z ustanovení § 259 odst. 3 a § 263 odst. 7 trestního řádu. Na tomto místě odvolací soud považuje za nutné uvést, že v rámci odvolacího řízení byly opětovně provedeny některé z důkazů, které provedl již nalézací soud, a to přepisy zájmových hovorů vedených na tísňovou linku ZZS PK, metodický řád pro činnost zdravotnického operačního střediska a organizačně provozní řád tohoto střediska. Dále bylo k důkazu provedeno trestní oznámení podaného zmocněnkyní ██████████ ml., z něhož, mimo jiné, vyplynuly skutečnosti, na něž jako na chybějící údaje v popisu skutku důvodně poukázala v odvolání státní zástupkyně a sdělení ██████████ pro zdravotní péči ZZS PK MUDr. ██████████ vyžádaného obhajobou, dle něhož byl v daném případě obžalovaný na pozici vedoucího operačního střediska, na kterého se se žádostí o rozhodnutí a řešení nestandardní situace obrátil operátor střediska.
18. V rámci veřejného zasedání byl také proveden výslech znalce MUDr. Ing. ██████████ Ph.D., MBA, který k podnětu obhajoby, po vyhlášení meritorního rozhodnutí, vypracoval znalecký posudek. Jmenovaný znalec v odvolacím řízení stvrdil závěry znaleckého posudku, v nichž se vyjadřoval k náplni práce operátora zdravotnického operačního střediska, věnoval se též práci dispečera, obecně stavu dušnosti a posuzoval obsah hovorů vedených v rozhodné době na tísňové lince, které po odborné stránce shledal jako odpovídající odborné úrovni a daným okolnostem a možnostem, toliko ohledně třetího hovoru, do něhož se zčásti zapojil obžalovaný, za nevhodný označil styl komunikace ze strany obžalovaného, jehož etická rovina nebyla v pořádku, neměla však vliv na výsledný postup zdravotnické záchranné služby. Ve veřejném zasedání vyslovil znalec nesouhlas s posudkem MUDr. ██████████ (který byl znalci, včetně jeho dodatku, odvolacím soudem poskytnut) v části, v níž znalkyně operovala se získáním negativního reversu, neboť v případě poškozeného ██████████ se dle znalce nejednalo o pacienta. Znalec také zdůraznil, že poškozený byl stále při vědomí, orientovaný, věděl a uvědomoval si, že zdravotní služby nechce. Pokud se týká dušnosti zmiňované znalkyní MUDr. ██████████ znalec připustil zhoršené dýchání poškozeného, dle něho byl však poškozený spíše unavený než dušný, nejednalo se o dušnost akutní, přičemž dušnost je subjektivní pocit a po telefonu nelze blíže určit, na jakém podkladě vznikla, zda se jedná o srdeční selhání, infarkt či plicní embolii. Závažnost stavu poškozeného by byla, a to s jeho souhlasem, zjiitelná až jeho odborným vyšetřením. Danému případu přiřadil naléhavost nejnižšího stupně pro výjezd převozové sanitky, pokud by byla k dispozici, případně rychlé zdravotnické pomoci bez lékaře. Informace o zdravotním stavu poškozeného označil znalec za dostatečné, toliko se ohradil proti délce vedených hovorů na tísňové lince, neboť příjem tísňové výzvy by měl trvat 2 – 3 minuty, aby linka 155 nebyla blokována pro další události.
19. K zásadní námitce obžalovaného ohledně nedodržení totožnosti skutku, která ovšem s ohledem na rozhodnutí odvolacího soudu ztrácí svůj smysl, považuje odvolací soud ve stručnosti připomenout, že totožnost skutku není soudní praxí ani právní teorií chápána jako naprostá shoda mezi

skutkovými okolnostmi popsanými v žalobním návrhu a výrokiem rozhodnutí soudu. Postačí shoda mezi podstatnými skutkovými okolnostmi, která byla zachována i v daném případě, byť se nalézací soud zčásti od popisu skutku uvedeného v obžalobě odchýlil, když adekvátně reagoval na výsledky před ním provedeného dokazování, opomněl však, jak správně upozornila státní zástupkyně, uvést datum a místo spáchání činu, kdy toto pochybení by případně mohl napravit sám odvolací soud na podkladě dokazování ve veřejném zasedání, pokud by rovněž dospěl k závěru o vině obžalovaného, což se ovšem, jak bude rozvedeno níže, nestalo. Za nedůvodnou je možno označit námitku obžalovaného, že popis skutku neodpovídá pracovnímu zařazení obžalovaného, neboť z provedeného dokazování vyplynulo, že obžalovaný byl jednak lékařem Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje a metodikem zdravotnického operačního střediska, jednak v rozhodné době působil na pozici vedoucího operátora střediska s oprávněním rozhodnout o vyslání či nevyslání výjezdové skupiny ZZS PK k poškozenému, jak dokládá výše zmíněná zpráva [REDAKCE] pro zdravotní péči Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje MUDr. [REDAKCE] [REDAKCE]

20. Obžalovaný byl obžalobou viněn ze spáchání přečinu neposkytnutí pomoci podle § 150 odst. 2 trestního zákoníku, kterého se dopustí pachatel, který osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo vážného onemocnění, neposkytne potřebnou pomoc, ač je podle povahy svého zaměstnání povinen takovou pomoc poskytnout. Odvolací soud opětovně, jak učinil již v předchozím rozhodnutí, upozorňuje na to, že lékař, jakožto zdravotnický pracovník podle § 2 písm. b) zákona č. 95/2004 Sb. o podmínkách získávání způsobilosti k výkonu povolání lékaře, zubního lékaře a farmaceuta, má obecnou povinnost poskytnout první pomoc (zakotvenou v § 49 odst. 1 písm. b) zákona o zdravotních službách) každému, jestliže by bez této pomoci byl ohrožen jeho život nebo vážně ohroženo zdraví a není-li pomoc včas dosažitelná obvyklým způsobem a zajistit podle potřeby poskytnutí zdravotních služeb. Do ustanovení § 28 odst. 1 zákona o zdravotních službách byla implementována zásada vážící se nikoli obecně k osobě, nýbrž k *pacientovi*, tedy k osobě, které jsou podle § 3 odst. 1 citovaného zákona poskytovány zdravotní služby (vymezené v § 2 odst. 2, odst. 3 zákona o zdravotních službách), kdy takto specifikovanému okruhu osob mohou být poskytovány zdravotní služby výhradně s jejich svobodným a informovaným souhlasem, nestanoví-li zákon jinak. Informovaný souhlas je takový, pokud *pacient* obdržel srozumitelným způsobem informace uvedené v § 31 zákona o zdravotních službách a svobodný je v případě, že byl poskytnut bez jakéhokoliv nátlaku, a to fyzického či psychického (§ 34 odst. 1 zákona o zdravotních službách). *Pacient* musí být rovněž způsobilý k tomu, aby vnímal náležitě podávané informace a dokázal je hodnotit a rozhodovat o sobě. Podle § 34 odst. 2 zákona o zdravotních službách, *pacientovi*, kterému byla podána informace o zdravotním stavu nebo se podání informace podle § 32 odst. 1 zákona o zdravotních službách vzdal a který odmítá vyslovit souhlas s poskytnutím zdravotních služeb, nejde-li o případ, kdy lze zdravotní služby poskytnout bez souhlasu, je opakovaně podána informace o jeho zdravotním stavu v rozsahu a způsobem, ze kterého je zřejmé, že neposkytnutí zdravotních služeb může vážně poškodit jeho zdraví nebo ohrozit život. Jestliže *pacient* i nadále odmítá vyslovit souhlas, učiní o tom písemné prohlášení (revers). Za situace, kdy poškozený [REDAKCE] [REDAKCE] zdravotní péči odmítal, neboť jím deklarovaný projev vůle byl zřejmý nejen z vyjádření osob, které se do komunikace na tísňové lince zapojily, ale též přímo z jeho sdělení zaznamenaném v hovoru s obžalovaným, bylo vyřešení otázky statusu poškozeného [REDAKCE] [REDAKCE] a s tím související otázka informovaného souhlasu, resp. nesouhlasu, s poskytováním zdravotních služeb, zásadní pro posouzení protiprávnosti činu, rovněž tak skutečnost, zda poškozený byl v rozhodné době ve stavu vyžadujícím potřebnou pomoc, zda se nacházel v nebezpečí smrti nebo jeví známky vážné poruchy zdraví nebo vážného onemocnění.
21. Pokud se týká zdravotního stavu poškozeného, o tomto během proběhnuvších telefonátů na tísňovou linku referovala jeho rodina, částečně byl zjistitelný i ze samotného, byť velmi strohého, projevu poškozeného, v němž byla zaznamenána zjevná porucha dechu, kterou znalkyně MUDr. [REDAKCE] [REDAKCE] označila za akutní stav dušnosti. Znalec MUDr. Ing. [REDAKCE] [REDAKCE] Ph.D., MBA, připustil obtížné dýchání poškozeného s tím, že se dle něho nejednalo o dušnost akutní a přiklonil se spíše k tomu, že poškozený byl hlavně unavený, neboť po delší dobu trpěl většími zdravotními

obtížemi. Nicméně závažnost stavu je dle znalce možno posoudit až vyšetřením se souhlasem pacienta, což se týká i zjištění příčiny možné dušnosti. Přesto, že se jmenovaní znalci zcela neshodli na stupni závažnosti dušnosti poškozeného, pak vzhledem k tomu, že plně objektivizován mohl být zdravotní stav poškozeného až v souvislosti s jeho odborným vyšetřením, pokud by samozřejmě s ním souhlasil, bylo dle odvolacího soudu zcela důvodné vycházet z předpokladu vážné poruchy zdraví poškozeného, indikující vyslání výjezdové skupiny záchranné služby.

22. Otázce, zda poškozenému svědčil status *pacienta*, jakožto otázce právní, se nalézací soud po zrušení původního meritorního rozhodnutí k pokynu odvolacího soudu, v rámci něhož byly nastíněny možné varianty jejího řešení, náležitě věnoval a pokud v odůvodnění napadeného rozhodnutí podrobně tento problém rozebral a s odkazem na příslušná ustanovení právních předpisů dovodil, že poškozeného nebylo možno označit za pacienta s argumentací, že komunikaci na tísňové lince nelze ještě považovat za poskytování zdravotní péče, nýbrž se jednalo o osobu *postiženou* na zdraví, pak s takovým posouzením, korespondujícím s právní úpravou dané problematiky, se odvolací soud ztotožnil. Ostatně obžalovaný z této premisy vycházel v rámci své obhajoby a shodně se vyjádřil ve veřejném zasedání i znalec MUDr. Ing. ■■■■■ ■■■■■ Ph.D., MBA. V návaznosti na uvedené nalézací soud uzavřel, že není namístě úvaha o významu případného souhlasu nebo nesouhlasu *postiženého* s poskytnutím konkrétních zdravotních služeb, dokud není najisto postaveno, jaký je stav postiženého, o jaké obtíže se u postiženého jedná a zda popř. není namístě dokonce poskytnutí zdravotních služeb i bez relevantního souhlasu postiženého. Takový závěr však nepovažuje odvolací soud za správný, kdy v této souvislosti odkazuje na nález Ústavního soudu ze dne 2. 1. 2017, sp. zn. I. ÚS 2078/16, který se zabýval ústavní stížností stěžovatele – lékaře pravomocně odsouzeného za přečin neposkytnutí pomoci podle § 150 odst. 2 trestního zákoníku, kterého se měl dopustit vůči své matce, nacházející se ve velmi špatném a zhoršujícím se zdravotním stavu, o němž nejméně po dobu jednoho měsíce věděl, a přesto jí nezajistil odbornou lékařskou pomoc. Nutno upozornit na to, že i v tomto případě nebyla matka stěžovatele pacientem ve smyslu ustanovení § 3 odst. 1 zákona o zdravotních službách, neboť jí nebyly poskytovány zdravotní služby, kdy zjevně ani nebylo zjišťováno, zda jí bylo stěžovatelem podáno poučení o důsledcích vysloveného nesouhlasu, přesto Ústavní soud dospěl k závěru, že jsou v dané věci relevantní i pravidla týkající se poskytování zdravotní péče, v rámci nichž je třeba ctít zásadu svobody a autonomie vůle a možnost pacienta odmítnout poskytnutí péče, byť by byla i považována za nezbytnou pro zachování jeho života. Z odůvodnění citovaného nálezu je dále zřejmé, že vzhledem k tomu, že matka stěžovatele potřebnou pomoc odmítala a současně se nejednalo o osobu omezenou ve svéprávnosti ani o osobu, která by nebyla schopna s ohledem na svůj zdravotní stav souhlas či nesouhlas s péčí poskytnout, bylo dle Ústavního soudu povinností stěžovatele toto přání respektovat a nemohl jednat proti její vůli a pokud by tak učinil, jednal by v rozporu s jejím právem na respektování její osobní autonomie. Stěžovatel tedy, pokud respektoval přání matky, jednal v souladu s právem a v jeho jednání tak absentuje prvek protiprávnosti jednání jako nezbytná podmínka trestnosti činu. Předmětný ústavní nález je dle názoru odvolacího soudu plně aplikovatelný i na projednávanou věc.
23. Pokud nalézací soud označil za předčasné a nesprávné postup obžalovaného spočívající v zohlednění nesouhlasu poškozeného s poskytnutím zdravotní péče, ačkoli u poškozeného měl být objektivně patrný stav dušnosti, který dle znalkyně MUDr. ■■■■■ ■■■■■ jednak indikuje zjištění podrobnějších informací k obtížím, jednak vyšetření postiženého na místě a na tomto podkladě, konkrétně při nalézacím soudem zmiňované absenci potřebné a právními postupy nerozvinuté tísňové komunikace, dovodil trestní odpovědnost obžalovaného, pak takový závěr nemůže dle odvolacího soudu obstát. Jednak obžalovaný adekvátně, při respektování zásady svobody a autonomie vůle, která se nepochybně uplatnila i v daném případě, zohlednil odmítavý postoj poškozeného ■■■■■ ■■■■■ k poskytnutí odborné péče, a to za situace, kdy současně nevyvstaly pochybnosti o svéprávnosti poškozeného a jeho schopnosti vyjádřit souhlas či nesouhlas s poskytováním této péče, a proto nerozhodl o vyslání výjezdové skupiny ZZS PK, jednak nelze trestní odpovědnost obžalovaného založit na „nerozvinuté“ tísňové komunikaci v rozporu

s právními předpisy, neboť jak z vyjádření obžalovaného, tak znalce MUDr. Ing. [REDACTED] [REDACTED] Ph.D., MBA, vyplynulo, že byl k dispozici dostatek validních informací k posouzení závažnosti zdravotního stavu poškozeného a ke klasifikaci události (přřazení ke stupni naléhavosti), kdy sám obžalovaný připustil, že v případě souhlasu poškozeného by výjezdovou skupinu na místo vyslal. Dle znalce MUDr. Ing. [REDACTED] [REDACTED] Ph.D., MBA, není úkolem operátora zdravotnického operačního střediska podrobnější zjišťování zdravotního stavu a osobní anamnézy. Znalce MUDr. [REDACTED] [REDACTED] sice uvedla, že by v případě dušnosti zjišťovala i další informace, nicméně současně vysvětlila, že tyto informace může posádce dodat, z čehož plyne, že již samotná dušnost by bez dalšího byla pro výjezd záchranné služby plně indikována.

24. S ohledem na výše uvedené dospěl odvolací soud k závěru, že v projednávané věci nebyl naplněn jeden z nezbytných znaků trestného činu v podobě protiprávnosti jednání obžalovaného, a proto k odvolání obžalovaného a státní zástupkyně postupem podle § 258 odst. 1 písm. b), c), d) trestního řádu zrušil napadené rozhodnutí v celém rozsahu a podle § 259 odst. 3 písm. a), b) trestního řádu znovu rozhodl tak, že obžalovaného MUDr. [REDACTED] [REDACTED] podle § 226 písm. b) trestního řádu zprostil obžaloby, neboť v žalobním návrhu označený skutek pod bodem 1) není trestným činem.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí není přípustný další řádný opravný prostředek.

Proti rozhodnutí pod bodem I. může podat dovolání nejvyšší státní zástupce na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce, anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoliv výroku, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, jakož i obviněný pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká. Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které by nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť by takto bylo označeno. Dovolání se podává u soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud. V dovolání musí být vedle obecných náležitostí (§ 59 odst. 3 tr. řádu) podání uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu, i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) až m) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Plzeň 17. 6. 2024

JUDr. Ivana Růžičková v. r.
předsedkyně senátu